

Av Bo Hultén

Damerna gav HSS dess profil

Platsen var Hotell Mollberg i Helsingborg. En högst anständig plats att starta en idrottsförening på. 4 juni 1907 såg Helsingborgs Simsällskap dagens ljus. Herrarna som

möttes den där vackra sommarkvällen på Mollbergs var adjunkten Ågren, notarien Sjövall, banktjänstemännen Falk, bankassören Holmstrand, doktorn J Th Hegardt, apotekaren Lundborg samt grosshandlaren Aris.

Dessa män av börd, var de som stod bakom bildandet av Skånes fjärde äldsta simklubb eller som man då benämnde det hela, sällskap. En vecka senare hölls det konstituerandet sammanträdet tillsammans med 30 likasinnade, uteslutande herrar naturligtvis och vips hade man ett nytt simsällskap. Inom det närmaste året skulle man samla ytterligare antal medlemmar och när

det första årsmötet avhölls året efter var man uppe i 150 medlemmar.

I dag 100 år senare har Helsingborgs Simsällskap 5.000 medlemmar, driver skola, fritidshem, badanläggningar. Har 40-talet heltidsanställda och är ett föredöme till organisation i skånsk och svensk idrott. Men mellan dessa tvenne milstolpar rymd idrottshistoria av rang och det är det den här artikeln skall försöka visa.

1910 gjorde damerna anspråk på att få vara med i simsällskapet och de första modiga kvinnorna på barrikaderna var fruarna Astrid Fagerström, Hulda Finnberg och Evy af Malmborg. Dessa tillsammans lyckades värva 86 kvinnor till föreningen och deras medlemsavgifter lade grunden till att fröken Signe Malkan från den stora staden Stockholm kunde engageras som simlärarinna under sommaren 1910 och vid promotionen det året promoverades 50 kvinnliga simelever. En av de första milstolparna i föreningens historia, kanske den viktigaste – speciellt viktigt att påpeka i dag när kvinnor på ekonomiska grunder lyfts ut ur elitidrottsföreningar.

Liksom för alla andra simföreningar vid den här tiden var det promoveringarna och dess underliggande simskolor som var den stora uppgiften för Helsingborgs Simsällskap. Det var först i slutet av 1910-talet som simidrotten

Kallbadhuset 1907. Platsen där det hela började.

började ta form inom ramen för HS. 1917 arrangerade man Distriktsmästerskap för Skåne i Norra Hamnbassängen men redan några år tidigare hade man tävlat mot Malmö Simsällskap, distriktet äldsta och största simklubb och dessa tävlingar gick, enligt hävdtecknarna, synnerligen bra utan att vidare specificera resultaten.

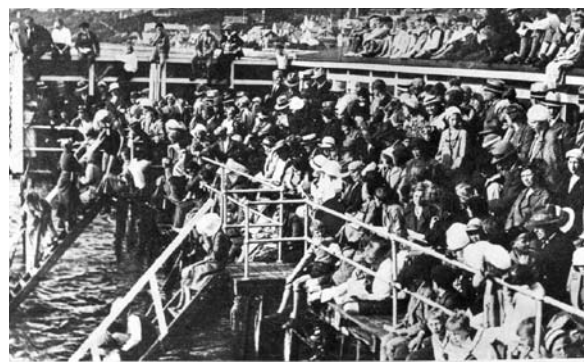
Vid den här tiden strax före 1920-talet var det tre föreningar i stan som utövade simning, Helsingborgs Simsällskap, IF Attack och IFK Helsingborg. HS blev under den här tiden mycket av en simklubb för kvinnor och de första profilerna som dök var de tre systrarna Bauer. Carla, Paula och Sally. Förvillande namnliska senare tiders färjor över Sundet. Det glada tjugotalet gled in i 30-tal och samarbetet med omvärlden utvecklades. Samarbete med de danska simklubbarna Helsingörs Svømmesällskap och TII Köpenhamn kom igång men också med grannklubben Landskrona Simsällskap. Dessa samarbeten mynnade ut i Sundssimningar under 30-talet som var rejält omskrivna. Profiler under den här

perioden var Ragnhild Hvegner, Gunvor Nilsson och Bengt Linders. Simtävlandet tog över intresset från promotionerna och HS var på väg att bli en tydligare idrottsförening.

Krigsåren var magra rent idrottsligt för Helsingborgs Simsällskap. 1941 fick Helsingborg äntligen sin nya simhall, på Södergatan och var långt före storebror Malmö med en simarena. Ur detta kom en hel del simtalanger och 1944 slog Gunvor Nilsson igenom med dunder och brak och blev föreningens första svenska mästarinna och därtill slog hon ett svenskt rekord när Svenska Mästerskapen simrades i Malmö, sommaren 1944.

Slutet av decenniet blev oroligt i föreningen. Ledaren Gert Stigborg drog med sig en del simmare till IK Attack som 1948 reorganiserade sin simavdelning och de sista åren under 40-talet gick inte direkt i samarbetets tecken i Helsingborg.

Detta fortsatte in på 1950-talet. Kvinnorna simmade i HS och männen i IK Attack. När en av de bästa simmerskorna, Anne Christine Hessler lämnade HS-skutan för att gå över till Attack var dock måttat råget för HS-ledningen. Man anmälde konkurrentklubben till Skånes Simförbund och detta medförde att ytterliga-

Simtävlingar samlade stora åskådarskaror i början av 1907, i såväl Malmös Ribersborg som på Norra Kallbadhuset i Helsingborg.

re damer gick över klubbgränsen. Efter att ha tillsatt en undersökningskommitté från Skånes Simförbunds sida fick man i slutet av 1958 parterna att sätta sig vid förhandlingsbordet. I december det året bildades Helsingborgs Simallians och det var bäddat för ett samgående mellan föreningarna. Många långa och besvärliga år av rivalitet var till ända och Helsingborgssimningen fick äntligen chans att utvecklas i lugn och ro. Det dröjde dock fram till den 1 januari innan sammanslagningen på sportslig nivå var ett faktum. Föreningsnamnet blev Helsingborgs Simsällskap – Attack, förkortat HSA. Denna namnform höll i två år innan man tog tillbaka det gamla namnet Helsingborgs Simsällskap. Gert Stigborg var den första ordföranden i den sammanslagna föreningen och han efterträddes av tandläkaren Stig Olsson.

STORMIGT ÅRSMÖTE

Det var Stig Olsson som danade det moderna HS som vi ser idag. Under tolv år från 1968 till 1980 var han ordförande och har haft ett mycket stort inflytande på det HS som idag verkar som en av landets mest välmående simföreningar.

1980 hölls ett stormigt årsmöte som innebar att Stig Olsson lämnade skutan och lämnade över till nya ordföranden Gun Eskilsson. Strax innan detta skedde hade Claes Göran Widén engagerats som elittränare. Classe – en välkänd simprofil med sina rötter i göteborgssimningen. Med Classes inträde i klubben kan man säga att mycket av styrningen i föreningen lastades över till anställda. När Widén slutade 1984 efterträddes han av den välkända simprofilen Hans Chrunak. Hasse fick jobbet som klubbmanager och ett övergripande ansvar för hela föreningens verksamhet. Under de första åren med Chrunak fick föreningen en alltmer företagsliknande struktur. Man hade startat ett simfritids och i den här vevan övertog man också gamla

klassiska Pål-sjöbaden. 1991 bildades Simsällskapet i Helsingborgs AB. Hasse Chrunak blev efter ett tag klubbdirektör till professionen men egentligen samma uppgifter som på klubbmanagertiden.

Hans insatser vid simbassängen minskade när han 1991 anställdes som förbundskapten av Svenska Simförbundet.

HS har varit ett bra avstamp för förbundskaptenjobbet. Men Chrunak fortsatte att köra HS-jobbet parallellt med förbundskaptenjobbet och först 1997 lämnade han HS-skutan.

Idrottsligt hade man under Chrunaks era gått från en sjundeplats 1982 till Sverigebäst på seniorsidan 1987. Ungdomssidan som alltid varit HS signum hade dock inte utvecklats i samma takt och det var mycket "länta fjädrar" som gjorde klubben till bäst i landet.

När Chrunak lämnade jobbet 1997 engagerades Per Kersmark med rötter i Ljungbyhed och en väg via elitsimning och landslaget i Kristianstad, Malmö-Ran och Poseidon. 1997 var det också stora oroligheter i samband med årsmötet. Först vid det tredje extra årsmötet valdes Susanne Brokopp som ordförande och vid det fjärde årsmötet presenterades Kersmark som ny klubbdirektör. Strömmen är stark vid Sundets pärla. Men talesättet, att det är i motvind – drakar lyfter, stämmer bra in här.

Helsingborgs Simsällskaps svenska mästarinnor i lagkamp 4 x 200 meter fritt i Malmö 1989. Från vänster: Helena Åberg, Britt Marie Nilsson, Anna Hansén och Suzanne Nilsson.

Sedan Kersmark och Brokopp tog över 1997 har det till dags dato gått tio år av lugn och uppbyggnad av föreningen. Man har tagit över driften av Filbornabadet i närheten av Olympia, man har startat Sally Bauerskolan, en låg- och mellanstadieskola som finns i anknäring till Filbornabadet, man har kört igång simklasser i årskurserna sju till nio och vid dags dato har Helsingborgs Simsällskap drygt 5.000 medlemmar och kan definitivt kalla sig störst i stan.

Idrottsligt har den senaste femårsperioden be-tytt att man satsat på en grundlig uppbyggnad av sin ungdomsverksamhet och de senaste åren har HS varit landets ledande ungdomsförening i simning. Steget upp till platsen som stor seniorklubb återstår men med den drivkraft som finns i klubben idag så kommer man säkert att nå dit.

HS är en föregångsförening i sim-Sverige när det gäller organisation och då inte bara när det gäller ungdomsverksamheten. Rent organisatoriskt och administrativt ligger man i topp.

Det senaste stora projektet som man sjösatt och lyckats med är att få med staden på ett nytt simhallsbygge. Ett bygge som kommer att ge Helsingborg en av landets finaste simarenor och ett synnerligen bra utgångsläge för HS i framtiden.

SIMPROFILER

Sally Bauer 1908-2001

Började tidigt i HS. Redan som 10-åring var hon landets yngsta simmagister. När hon fyllde 18 simmade hon 100m fritt på 1.15 – då, vi skriver 1926, en fantastisk tid. 1928 gjorde hon sitt första långdistanslopp, Älvsborgssimningen i Göteborg. Året efter gjorde hon sin första Sundssimning och vann damklassen på 2.49,2. 1939 blev hon första skandinav som krossade Engelska kanalen och skrev in sig bland de odödliga simmarna. Sally Bauer som under senare delen av

Henrik Sjöholm, medlem i landslaget 2006 och EM-simmare.

sin karriär tillhörde Malmö Simsällskap var med och invigde sin "egen" Sally Bauerskola 1997 och höll också i invigningssaxen när Idrottsmuseet i Malmö skulle inviga sin simmonter. Sally dog 92 år gammal (ung) 2001.

Gunvor Nilsson

Gjorde simdebut 1937 och fram till sitt första SM-guld 1944 kantades hennes simning av nervositet i de avgörande ögonblicken trots att hon simmade till sig det ena svenska rekordet efter det andra. SM-guldet i Malmö på 100 meter fritt innebar proppen ur. Redan dagen efter vann hon sitt andra, då i den numera insomnade SM-grenen livräddning.

Leif Gellberg

Leif som var och är en färgstark simpersone-lighet. Sysslade med långlopp på 1940 och

50-talen. Hans deltagande i VM-loppen för amatörer, Capri-Neapel, är klassiska HS-minnen. Fyra medaljer, etta-etta-två-trea, på den 36 kilometer långa sträckan blev det. Hans sista långlopp gick 1962 men det fick han avbryta. Leif fick en kallsup och svalde en korkbit som fastnade i halsen. Hans kollega och konkurrent J-O Larsson assisterade vid operationen efteråt och kommenterade när Leif vaknade upp efter operationen *"Trodde Du att Du skulle flyta lättare om Du proppade i Dig kork?"* Gellberg är i dag fortfarande verksam som Masterssimmare med stor framgång.

Ann Christine Hessler

Anka kallad fostrades i HS men gick över till konkurrenxföreningen Attack 1955. På meritlistan stod som bäst ett svenskt rekord på 200 meter bröstsim 1959 och en fjärdeplats på SM. Nordisk juniormästarinna blev hon också under resans gång.

Per Ola Qvist

Följde med tränaren Classe Widén från Limhamn till HS och blommade ut 1980 när han kvalade in till OS i Moskva efter att ha slagit svenskt rekord på 200 meter fritt i OS-kvaltävlingarna. Då blev det ingen medalj men på VM året efter blev det en medalj i lagkapten 4 x 100 meter fritt.

Helena Åberg

Landets längsta simmerska som också har varit lång i sin karriär. OS-simmerska med specialitet 50 och 100 meter frisisim. I dag när hon tävlar som Masterssimmerska är hon bäst i världen i åldersklassen 35-39 år.

Johanna Sjöberg

Kom ursprungligen från Bromölla och hamnade i HS och där tändes hennes stjärna. EM-

guld 1996 och massor av internationella titlar, medaljer och finaler blev det för skånskan som sedan tog vägen upp till Södertälje och avslutade sin karriär 2006 i Spårvägen.

ANDRA SIMPROFILER

Första stora ungdomstalangerna som plockades fram i Helsingborg, i modern tid, var syskonen Gert och Lennarts Linderoos. Födda 1952 och 1955. De dominerade ungdomssimningen rejält i Sverige under tonåren. Till samma skara simmare tillhörde Thomas Göransson, också han född 1955 – en av de absolut största talangerna på frisisimssidan som setts i landet. Men han liksom bröderna Linderoos nådde aldrig högst upp, i seniorsimningen.

Färdiga simmare som kommit till Helsingborg och gjort avtryck i klubbrekordlistorna är Therese Alshammar, Emma Igelström och Louise Karlsson. Alla tre individuella världsmästare och Louise den mest hyllade när hon vann kortbane-VM på 200 meter medley i Skandinavium 1997. 8.000 personer på läktaren och ett minne för livet för en hel simgeneration i landet.

Ytterligare andra är svenska rekordhållerskan Suzanne Nilsson som kom från Filipstad och Therese Lundin från Göteborg

LEDARPROFILER

Stig Olsson

Tandläkaren, simmarföräldern, var den som lyfte in HS i nutiden när han 1968 valdes till ordförande. Ordförandeperioden varade till 1980 då han avgick under buller och bång. Han har sedan dess, bland annat som mångårig ordförande i Skåne Simförbund, varit simningen trogen. Stig var den som lade grunden till det moderna Helsingborgs Simsällskap. Inte heller att förglömma hans numera avlidna hustru, Gun, som av många kallats skånsk simnings

morsa. Gun fanns med i bakgrunden med sin lagom sarkastiska och kloka råd om hur sakens ordning skulle vara.

Monica Persson

Har i mångt och mycket stått för kontinuiteten i HS de senaste 35 åren. Inte när det gäller tävlingssimningen utan mer när det gäller projekt bredvid den ordinarie kärnverksamheten. I början av 1980-talet startade hon babysimsverksamheten i klubben och var en av de första i landet som pysslade med detta. 1983 startade hon en Fritidsklubb för barn i åldrarna 8–12. Ett simfritids som varit en sammanhållande länk i föreningen. 1987 var det dags för en förskola i föreningsregi, Lars Virgins förskola som den kom att kallas och 1997 var det dags för en vanlig skola, Sally Bauerskolan. I dag är Monica rektor för skolverksamheterna och kan titta tillbaka på en fantastisk insats, pionjär på det området inom svensk idrott. Ett storartat livsverk i idrottens tjänst.

Nils Johansson

Ordförande i två omgångar på 1980- och 1990-talen. Var parhäst och ibland också domptör till Hasse Chrunak när denne besatte klubbdirektörsposten.

Hans Chrunak

Landskronapågen som gjorde ett kort varv till Malmö och SK Ran innan han tog hand om Helsingborgs Simsällskap. Var tränare, manager och klubbdirektör. Vissa tider var han också förbundskapten i simning. Allt i en härlig sammanblandning. Var med och skapade företagsbildningarna i Helsingborg Simsällskap och har satt oefterhärmliga avtryck i Helsingborgssimningen.

Nils Wiberg

Amatörforskare som sedan 1978 tagit tag i

mycket av klubbens äldre material och vårdat, lyft fram och förklarat skeenden för 100 år sedan. En eldsjäl som varje idrottsförening är värd.

Eisten Carnegård

Simtränare från Karlskoga som kom till Helsingborg i mitten av 1960-talet. I skånsk och svensk simning är han mytomspunnen för sin fingerspitzgefühl och var den som lade grunden för ungdomsarbetet i staden under 60-talet och några år till. Försvann sedan till projekt som simskolor på semestersorter som Mallorca, hotellverksamhet, simning i Malmö och andra intressanta vinklingar.

SUNDSSIMNINGARNA

Simma över Öresund är för en skåning lika mytomspunnet som att simma över Engelska kanalen. Står man vid strandkanten i Helsingborg eller för all del också på den danska sidan känns det ur simmarögon, som britten brukar säga, *"a walk in the park."* Men icke. Sundet är tuffare och besvärligare att besegra än så. Tuffa strömmar och avdrift gör att det inte alls är så enkelt. 1907 genomfördes den första Sundssimningen – manifesterad i år med en 100-

Sundssimningen 2007 vanns av Helsingborgs Simsällskaps Christoffer Wallin. En tävling som firade 100 år.

årssimning, 1913 simmade helsingborgaren Erik Hulten över Sundet på 1.23.09. Bauer-systemen Carla, inte att förväxla med senare tiders båtar, simmade över Sundet 1921. Den första dokumenterat riktiga tävlingen avgjordes 1926. Gunni Storegaard-Hansen vann före fem andra danskor och segrartiden var då 2.29. Tanken var sedan att tävlingen skulle bli årligen återkommande men såväl 1927 som 1928 var det så kallt i vattnet att tävlingen fick inställas. Men när Helsingborgs Dagblad 1929 satte upp ett segrarpris blev det fart på tävlingen igen. Sally Bauer vann loppet på 2.29,2 – ja, då talar vi om damklassen. Herrklassens vanns av danske Christian Jensen på 1.59,0. Sally upprepade sin seger 1930 och 1931.

KROSSADE SUNDET

1932 vann hon loppet i Malmö Simsällskaps färger och året efter satte hon rekord när hon krossade Sundet på 1.31,02. Vål gynnad av vädret. 1935 var sista gången loppet arrangerades innan kriget och först 1953 återkom tävlingen, då med Kerstin Hessler som segrare i damklassen och Lars Jönsson i herrklassen. Tiderna 2.21 respektive 1.29. 1954 simrades loppet inte men den varma sommaren 1955, H55-sommaren gjorde Leif Gellberg debut i loppet och vann på fina 1.08,25. Året efter blev det ingen tävling och 1957 var det så tuffa tävlingsbetingelser att alla deltagare var tvungna att ge upp.

1959 vann Ann Christine Hessler loppet och slog Sally Bauers 36 år gamla rekord. Hesslers tid 1.18,10. Jan Andersson, Attack, vann herrklassen.

1961 försökte man simma igen men loppet fick ställas in och det dröjde ända till 1985 då man tog upp arrangemanget igen. Åren 1985–1987 och 1989–1990 simrades Sundsimningen och bästa tiderna från dessa lopp är i herrklassen Thomas Eriksson, Borås, som simmat på

Christoffer Wallin, landets mest lovande distanssimmare i dag.

59.59 – i tolvgradigt vatten och i damklassen Ylva Boström Helsingborg 1.08,19.

2007 har loppet tagits upp på nytt och det var då HS-simmaren Christoffer Wallin som vann loppet.

Många har försökt, några få har klarat det. Sundet har fortfarande kvar en lockelse på distanssimmarna.

NÅGRA ÖGONBRYNSLYFTARE

- På SM 1992 vann Louise Karlsson nio SM-guld. (50, 100 och 200 meter bröstsim, 100 och 200 meter medley samt 50 meter fjäril plus alla tre lagkapperna), svenskt rekord i sig.

- 1993 var Therese Lundin på väg mot EM-guld på 100 meter fjärl. Då fick hon diskbräck under pågående lopp. Det innebar slutet på en mycket lovande simkarriär.
- 1971 arrangerade HS den första Fritidsmässan. Lennart Hyland som besökte de första mässorna kallade dem *"unikt i svensk idrottsliv"*. Numera heter mässan Valborgsmässan och lever kvar.
- 1987 blev Helsingborgs Simsällskap bästa SM-klubb för första gången.
- Åren 1909 till 1990 spelades vattenpolo i Helsingborgs Simsällskaps regi. Men luften gick ur bollen och vuxensimningen på måndagarna tog över polospelarnas träningstid.
- 1969 startade man konstsim i föreningen men det sista balettbenet sträcktes hösten 1990 och sedan dess har den aktiviteten legat nere. På vägen under 21 års verksamhet blev det dock ett antal SM-medaljer.

ANLÄGGNINGAR

När man i dessa sista av dagar resonerar välde-
liga om simanläggningar, främst i Malmö, Lund
och Ystad finns det anledning att redovisa den
anläggningsflora som finns i Helsingborg och
som är förknippad till HS.

Norra Kallbadhuset

HS vagga och inget annat. Byggdes i början av
seklet och 1907 flyttade simklubben sin verk-
samhet dit. 1933 ville staden riva anläggningen
och HS tog över driften. När Råå Vallar invigdes
lämnade klubben tillbaka Norra Kall till staden
Helsingborg som på valborgsmässoafton 1968
brände upp anläggningen. En riktig Majbrasa
som skapade mycket sorg och smärta i simmar-
leden. Efter detta byggdes Kallis upp på land
igen, där det fortfarande finns.

Simhallsbadet

Invigdes 1941 efter 16 års diskussioner och plane-

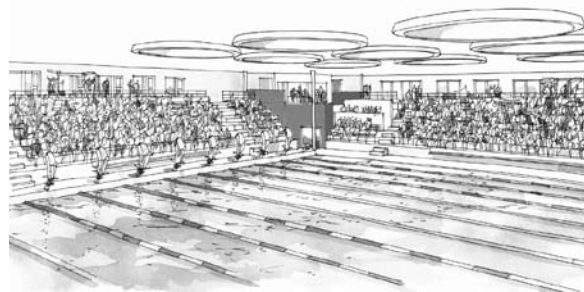
ring. Har hyst massor med simning och arrang-
emang. I dag nyrenoverat och drivs i privat regi.

Råå Vallar

Utebadanläggning i Råå. Invigdes 1965 och har
varit stans enda 50 meters bassäng sedan dess.

Filbornabadet

Invigdes 1981 och drevs av kommunen i många
år. Sedan femtontal år är dock driften överläten
till Helsingborgs Simsällskap som byggt till an-
läggningen med byggnader för cirka 20 miljoner
kronor och har nu fått kommunala garantier för
en ny tillbyggnad som 2009 skall ge stan landets
kanske näst bästa simanläggning

Den nya simhallen på Filborna som skall stå klar under 2009.

Pälsjöbaden

Havsbad som drivits av HS periodvis. Sista året
klubben drev anläggningen var 2003.

Drottninghög

Bassängbad med en 25 meters bassäng som
byggdes på 1990-talet av Helsingborgshem och
som drivs av HS.

Ramlösa

Rehab-bad i Ramlösa som HS drev fram till
2005.

Ordföranden i Helsingborgs

Simsällskap 1907–2007:

Idmin Ågren	1907–1915
J. Th. Hegardt	1916–1925
Gunnar Björklund	1926–1927
Nils Pålsson	1928–1937
Johan Ekeröth	1937–1940
Bengt Linders	1941–1945
Helge Prawitz	1946–1957
Sten Nilvall	1957–1958
Berndt Börjesson	1961–1962
Gert Stigborg	1963–1968
Stig Olsson	1968–1980
Gun Eskilsson	1980–1983
Nils Johansson	1983–1989
Lars Åberg	1990–1992
Nils Johansson	1993–1995
Birgitta Bergqvist	1996–1998
Per Olsson	1998–1998
Susanne Brokop	1999–

Personligheter på bassängkanten under 100 år (ett urval):

1907 John G Andersson, ”missionär” från SKK i Stockholm (stannade i 14 dagar)
1907 John Lundborg
1909 Sven Bergvall, ”den svenska simningens fader”. Sedermera Stadionchef i Stockholm
1910 Sam Lind och fröken Malkan för de kvinnliga eleverna
1911 Alex Seger samt fröken Söderberg för kvinnorna
1912 Axel Upman

1922–1932 Carla Bauer, en av tre i syskonskaran Bauer
1941–1947 Stig Borgström, även i olika omgångar fram till år 1954
1955–1958 Ragnhild Hveger, har slagit flest världsrekord i simhistorien, på damsidan
1959 Axel Roos och Leif Gellberg
1960–1961 Tom Rindsäter – Leif Gellberg
1962–1963 Horst Pecker
1965–1971 Eisten Carnegård (den förste heltidsanställda tränaren och mytomspunnen ungdomstränare)
1971–1972 Lars Petter Heggelund, norrman som sedan bland annat blev ordförande i Norska Simförbundet
1973–1978 Bo Landin – som spelade träningslägersreveljen på trombon.
1979–1984 Claes-Göran Widén (först chefstränare och sedan förbundskapten)
1984–1990 Hans Chrunak, Klubb-manager /huvudtränare och svensk förbundskapten
1992–1999 Thomas Löfgren
1999–2000 Jonas Lundström
2000–2003 Lars-Olof Hansson
2003– Jonas Lundström

Helsingborgs Simsällskap har erövat 69 SM-guld i simning. Dessa fördelar sig på följande sätt tidsmässigt:

1940-talet	2 st
1970-talet	3 st
1980-talet	13 st
1990-talet	49 st
2000-talet	2 st

